

Drets de la infància després de la DANA

written by Zaida Mas | 19 de November de 2024

Demà, coincidint amb la data en què es va aprovar la Declaració dels Drets del Xiquet en 1959, se celebrarà el [Dia Mundial de la Infància](#), per a dedicar el dia a la fraternitat i la comprensió dels ideals de la pau i els drets humans entre els xiquets i xiquetes del món, i per a la realització d'activitats que promoguen el seu benestar.

Són molts els llocs del món on els drets dels xiquets i xiquetes són vulnerats des de fa molt de temps. Voldria hui dedicar este article a tots els xiquets i xiquetes que estan en les zones afectades per la DANA.

Soc mestra del CEIP Jaume I de Catarroja. Moltes famílies des del principi han tingut dubtes de com atendre els seus fills i filles després de la DANA: *«els portem a casa dels avis en un altre poble? Els matricule en un centre d'acollida?»* La nostra recomanació com a docents sempre ha sigut escoltar l'opinió i argumentació dels xiquets i xiquetes, i això té molt a vore amb el seu [dret a expressar la seua opinió i ser escoltats](#).

En el nostre centre hem optat per cridar a cadascuna de les famílies per a interessar-nos per la seua situació. En estes cridades és freqüent que la resposta siga "estem bé". Però quan dialoguem un poc més ens adonem que el que volen

dir és “estem vius”, i que en realitat en molts casos el dret a la vida, a la salut i a la protecció està sent vulnerat. Per això, el nostre esforç s’ha centrat en ajudar, en la mesura de les nostres possibilitats, a teixir xarxes solidàries que ajuden a millorar i cobrir les condicions d’higiene, alimentació, sanitat i protecció enfront de la violència.

Contactar amb cadascuna de les famílies ha sigut molt important, acostant-nos a totes elles respectant el seu dret a la intimitat, escoltant sense interrogar, sense jutjar el que ells i elles volgueren dir, i fins i tot desplaçant-nos fins als seus domicilis en molts casos, quan així ho han necessitat. Dins del renàixer que va començar el dia després de la DANA, estos contactes ens han ajudat a seguir el nostre ideal de no deixar a ningú arrere, en una comunitat unida en la qual ningú quedara fora i en la qual se salvaguardara el dret a la identitat, ja que no ens conformem amb creure que tots estàvem bé, sinó que el contacte amb cada persona està sent directe per a personalitzar el suport a les necessitats de cada cas.

Però en estes circumstàncies els xiquets i xiquetes són els que més clar han alçat la veu. Reclamen el seu dret a associar-se i el seu dret al joc amb els seus iguals:

«Vull estar amb els meus amics, em vaig alegrar molt quan vas dir que tota la classe estava bé, però vull veure’ls»

«Alguns amics i amigues de classe estem quedant»

«He fet noves amigues, vaig a casa de les meues veïnes i elles venen ací»

«Ens canviem llibres per a poder llegir»

El nostre alumnat té una ferramenta molt potent, ja que, com a **comunitat d'aprenentatge**, des de la nostra escola apostem pel dret a una informació de qualitat i per això ens basem en evidències científiques d'impacte social. **En aplicar actuacions d'èxit donem valor a l'amistat, la solidaritat i les interaccions socials.** Cadascun d'ells i elles ho sap i ara ho trasllada al seu nou i provisional dia a dia, però el que més reclamen familiars i alumnat és:

«...tornar al col·le, però de manera segura»

«No vull anar a un altre col·le, vull anar al meu, no sé com em tractaran en un altre»

«Tinc por perquè estic en sisé i vull anar preparada a l'institut»

«Quan farem els exàmens que teníem pendants?»

Podríem incloure centenars de testimoniatges que reclamen el seu **dret a l'educació**; tots els xiquets i xiquetes han d'accedir a una educació de qualitat que els permeta desenrotllar-se física i mentalment fins al màxim de les seues possibilitats.

És moment de somiar de nou, de tindre esperança.

Investigació atenció educativa post-DANA

Grup de co-creació i recreació
d'actuacions basades en ECIS després
de la DANA.

QUI PARTICIPEM?

DIVERSITAT de centres

- Escoles en zones afectades
- Escoles en alumnat en acollida
- Escoles qu'É volen ajudar
- Escoles que per proximitat troben alumnat afectat

COM ENS ESTAN AJUDANT INVESTIGADORES?

- Revisar informació, programes i literatura, d'altres catàstrofes.
- Fer propostes del que ha funcionat.
- Recopilar les nostres impressions.
- Sense pressa, però si en suficient eficàcia per a compartir i ajudar

OBJECTIU

PROTEGIR A
LA
INFÀNCIA

CLAUS des d'investigacions altres desastres

COMUNITAT SOCIAL

- Suport real, fer xarxes que perduren.
- Els xiquets i xiquetes ser actius en ser part de la solució.
- Famílies, escoles d'acollida, escoles afectades, amics i amigues, companys, TOTS A UNA!

NO REVICTIMITZAR

- No sobreexposar a alumnat ni família, no preguntar ni fer reviure constantment. (No posar en la diana.)
- Escotar sempre relats espontània, en espais segurs millor (assemblees, tertúlies...)

GRUPS VULNERABLES

- ESPECIAL ATENCIÓ
- Qué no es convertisquen en xiquets/es rebutjats.
- Compte en racisme afegit.
- Valorar algunes tradicions d'etnies i grups socials concrets

CAL PRESTA ATENCIÓ A UN POSSIBLE AUGMENT DE LA VIOLÈNCIA:

Les persones que ens encarreguem de la seguretat dels infants podem estar ocupades atenent a molts aspectes, i els xiquets i xiquetes poden estar més desprotegits

ACTUACIONS

DURANT LA DANA

1

MAPATGE DE COMUNITATS

Segons la necessitat, primer localitzar-nos, saber com estàvem, segona ronda situacions, emocions, necessitats concretes.

2

TERTÚLIES DIALÒGIQUES

-Diàlegs segurs, en els que de manera natural poden eixir o no vivències, pors, inquietuds.
-Avançar-se parlant de sentiments, violència, racisme...per previndre.
-Científiques: saber la dificultat de repetir-se la situació.

3

XARXA DE SOLIDARITAT

-Infància ser part de la solució, visibilitza que podem tirar avant.
-Amistat.

4

ESPAI SOCIOEDUCATIU

-Temprà: quan més aviat millor, però sempre en espais segurs. Anteposar salut.

-Divers: adaptar espais, llocs, horaris...

APRENDRE I JUGAR AJUDA

5

VIOLÈNCIA 0

-Aprofitar el que ja teníem: club dels valents, green dots, valor de l'amistat, rebuig a la violència...

6

PUNT D'ENCONTRE DE FAMÍLIES

Punt telefònic i físic per retrobar-se preguntar, i per estar junts i juntes.

7

ATENCIÓ ESPECÍFICA GRUPS VULNERABLES

Els que ja eren i els que pugen sorgir, estar atentes i fer seguiment.

I ARA QUE TORNEM A L'ESCOLA HEM DE SABER QUÈ...

TORNAR A L'ESCOLA ÉS UNA OPORTUNITAT

-Formar part de la solució ens ajuda a la nostra salut mental, hem de ser conscients i saber-ho.

-Però si no estem preparats o preparades per a tornar també podem dir-ho, no hem d'amagar-ho, i ens donarem suport i ajudarem.

(Entre nosaltres i en gent especialista si cal)

APRENENTATGE I SALUT EMOCIONAL VA JUNT

-Tot junt és el que més ens pot ajudar, apropar a la normalitat, aprendre ens fa sentir bé, i inclús entendre el que ha passat.

-En sentit comú, sense pressa per recuperar el perdut, però anant avant.

CAL FRENAR EL POSSIBLE AUGMENT DE LA VIOLÈNCIA

El possible augment de la violència, en general, i el racisme en concret el podem frenar parlant. Tenim articles que ja podem utilitzar, no cal que siguem de la DANA en concret, sinó materials que sabem que ja ens donen el millor resultat en este sentit.

ASSEGURAR PUNTS D'UNIÓ DE LES FAMÍLIES

-Tractar de crear ponts i unió. Evitar polaritzacions entre famílies.

-Pot sorgir la ira, hem d'estar alertes, i saber donar la seguretat i la unió que beneficia a la infància

"És el moment de posar en pràctica l'esperança, traçar un camí amb objectius assolibles i anar sumant-los, preparar-se per a haver de canviar de rumb i triar molt bé a les persones que ens acompanyen en eixe bonic camí."

Sara Carbonell

PE: Com posar en pràctica l'esperança?

[Image: [Freepik](#)]